

Jornades de la Secció Filològica a l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana (Universitat d'Alacant, 15 i 16 d'octubre de 2004). — En ocasió de la signatura del conveni entre l'Institut d'Estudis Catalans i l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, que tingué lloc a la Universitat d'Alacant el passat 15 d'octubre de 2004, acte al qual assistí una nodrida representació de la Secció Filològica, fou aprofitada aquesta circumstància per organitzar-hi una de les habituals jornades científiques que es desenvolupen fora de la seu de l'IEC a Barcelona.

La signatura del conveni de col·laboració entre l'IEC i l'IIFV tingué lloc, com hem avançat, el dia 15 al migdia, en una sala plena de membres dels dos instituts. Per part de l'IEC signà el protocol, el seu president, doctor Josep Laporte; i per part de l'IIFV, els representants de les tres universitats valencianes concernides: el rector de la Universitat d'Alacant, doctor Miguel Luis Creceda, el rector de la Universitat de València, doctor Francesc Tomàs i la vicedirectora de la Universitat Jaume I de Castelló de la Plana, doctora Margarita Porcar, en nom del

seu rector, Francisco Toledo, que s'havia excusat. Tots ells destacaren la importància d'aquest esdeveniment i a més, tingueren un record pels primers directors de l'IIFV, Manuel Sanchis Guarnier i Joan Fuster. El doctor Laporte advertí que el català no podrà suportar les dissensions interiors si vol sobreviure; no podrà suportar la manca d'unitat i de coordinació d'acció constructiva. Els assistents a l'acte rubricaren amb una calorosa ovació aquesta protocolització.

A la tarda s'iniciaren les sessions acadèmiques de les jornades amb unes paraules inicials de Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica, i de Joan Ponsoda, director de l'IIFV. Martí féu una referència a l'acte del matí, ple de contingut, i destacà que el conveni, que sens dubte afavorirà la més estreta col·laboració en tasques de recerca, s'havia preparat des de feia temps. Ponsoda, després d'excusar els qui no havien pogut assistir a l'acte per raons familiars, subratllà que aquestes jornades tenien lloc en una conjuntura molt oportuna i criticà aquells que defensaven un model de llengua cada vegada més convergent amb el castellà.

La primera comunicació anà a càrrec de Josep Martines Peres, del Departament de Filologia Catalana de la Universitat d'Alacant, i tractava de *La llengua activa i els usos sintàctics contemporanis: l'expressió de la intensitat*. Martines subratllà l'interès de frases antigues com ara "Al pus breu que poré", "lo pus largament que pusc" o "lo molt que jo he parlat" que han subsistit fins avui i que a vegades són condemnades sense fonament. A continuació, Vicent Salvador, de la Universitat Jaume I, parlà de *Contribució de Josep Lozano als models valencians de llengua literària*, en la qual destacà l'interès de l'obra d'aquest novel·lista en l'àmbit estilístic i lingüístic. Després, Gemma Rigau, presidenta de la Comissió de Gramàtica de la SF, i Manuel Pérez Saldanya, director de l'Oficina de Gramàtica també de la SF, presentaren una comunicació sobre *Variació gramatical i prescripció*, en la qual a partir de dos exemples concrets, el polimorfisme en els verbs incoatius (del tipus *servixc-servisc-servesc*) i la concordança en nombre en les construccions existencials (en casos com *hi ha* o *hi han molts edificis, ve* o *vénen pluges*, etc.), els autors s'obren a diverses possibilitats per no trencar l'equilibri que hi ha d'haver entre la variació gramatical i les exigències normatives de la llengua. Aquesta primera sessió es cloué amb un viu col·loqui en què es manifestaren opinions favorables i també discrepants, però, el reconeixement als comunicants fou amplemunt compartit.

L'endemà al matí, després que la Secció Filològica celebrés la seva reunió ordinària a porta tancada, es reprengué la segona sessió d'aquestes jornades sobre *Els models de llengua al País Valencià*. Josep M. Baldaquí, de la Universitat d'Alacant presentà el tema *El model de llengua dels escolars: aspectes fonètics*, que forma part d'un estudi que es publicarà aviat sobre l'aprenentatge dels escolars d'Alacant. Baldaquí demostra que els escolars catalanoparlants que no fan gens d'aprenentatge en valencià no sols redueixen el seu domini de variants normatives tradicionals, sinó que tampoc no compensen aquesta reducció amb variants normatives no tradicionals; en canvi, els catalanoparlants que fan l'aprenentatge bilingüe no sols conserven una quantitat molt alta de variants normatives tradicionals sinó que incorporen a l'escola les variants normatives no tradicionals. Després, Brauli Montoya, professor de la Universitat d'Alacant i membre de la SF, féu una exposició sobre *El patrimoni lingüístic del Vinalopó i l'estàndard valencià*, on explicà que aquest parlar es caracteritza per uns trets (el pasat perifràstic, l'elisió de les *-r* finals, l'harmonia vocàlica) que comparteix amb altres parlars del domini lingüístic, però que el pes institucional de l'estàndard valencià està esborrant aquestes característiques. Finalment, Joan Rafael Ramos, de la Universitat de València, tractà un dels temes més polèmics: *Les alternances acusatiu/datiu: perspectiva normativa i dialectal*. A partir de l'anàlisi dels verbs agentius i els psicològics i similars, arriba a aquestes conclusions: el pas del datiu a l'acusatiu en els verbs agentius només es dona al Principat; quant als verbs psicològics el canvi de complement indirecte a complement directe és general. Obert el col·loqui, de seguida es va poder comprovar que la contribució de Ramos donava peu a la

polèmica i s'apuntà si les oscil·lacions entre *li* o *el·la* no eren degudes bàsicament a la influència del castellà.

Com que el temps era escàs, el debat no pogué allargar-se. La cloenda anà a càrrec de Joan Martí, amb unes paraules de satisfacció per la signatura del conveni i unes altres d'agraïment als organitzadors, i de Joan Ponsoda, que també expressà la seva satisfacció en nom de l'Institut Universitari de Filologia Valenciana. [F. V.]